

Regionalna razvojna agencija "Braničevo-Podunavlje" d.o.o.

Zajedno do promena

Akreditovana Regionalna razvojna agencija „Braničevo-Podunavlje“ predstavlja središnju tačku za promociju održivog i ravnomernog društveno - ekonomskog razvoja gradskih i ruralnih područja u razvojnom regionu Braničevo-Podunavlje. Osnivači agencije su: gradovi Požarevac i Smederevo, opštine Petrovac na Mlavi, Smederevska Palanka, Žagubica, Malo Crniće, Žabari, Velika Plana, Kučevo, Golubac i Veliko Gradište, preduzeća „Gazda ipo“ d.o.o., „Superior“ d.o.o., Poljoprivredna stručna i savetodavna služba Požarevac d.o.o., Visoka tehnička škola strukovnih studija Požarevac i predstavnici civilnog društva, „Omladina JAZAS-a Požarevac“ i „Lokalna agenda 21 za Kostolac – opština“

AOFI

Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije

AOFI je zvanična izvozno kreditna agencija Republike Srbije, osnovana 2005. godine posebnim Zakonom o Agenciji za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije. AOFI je u 100 % vlasništvu Republike Srbije, sa ukupnim kapitalom od 60 miliona EUR.

Misija AOFI je poboljšanje uslova poslovanja izvozne privrede i unapređenje strukture izvoza Republike Srbije, kroz pružanje konkretnih usluga osiguranja i finansiranja izvoznicima.

Osnovne poslovne aktivnosti obuhvataju pružanje usluga klijentima kroz:

1. Osiguranje izvoza – obezbeđuje izvozniku sigurnost i izvesnost u naplati jer čini naplatu osiguranog procenta izvesnom. S obzirom na rizike pokrivena osiguranjem, razlikuju se Osiguranje kratkoročnih potraživanja u inostranstvu, od komercijalnih rizika i Osiguranje kratkoročnih potraživanja u inostranstvu, od nekomercijalnih rizika.
2. Faktoring - finansijski instrument kojim faktor (AOFI) finansira izvozna preduzeća na osnovu budućih (nedospelih) potraživanja proisteklih iz prodaje roba ili usluga na inostranom i domaćem tržištu.
3. Kratkoročno kreditiranje - podrazumeva obezbeđivanje finansijskih sredstava radi finansiranja obrtnih sredstava izvoznika. Programi finansiranja izvoznika obuhvataju direktno kreditiranje, sufinansiranje sa poslovnim bankom izvoznika i refinansiranje kredita preko poslovne banke izvoznika.
4. Izdavanje garancija - podrška kroz garancije podrazumeva izdavanje svih tipova garancija u kojima kupac traži neku vrstu osiguranja koja će pokrivati izvoznikovo izvršenje posla.

OSIGURANJE IZVOZA

Osiguranje izvoznih potraživanja obezbeđuje izvozniku sigurnost i izvesnost u naplati jer čini naplatu osiguranog procenta izvesnom. Naime, u uslovima savremenog spoljnotrgovinskog poslovanja domaća pravna lica i preduzetnici su u obavljanju svojih izvoznih poslova izloženi mnogobrojnim rizicima. Izvesnost da će se potraživanja po izvoznim poslovima realizovati, preduslov je za normalno poslovanje i planiranje, odnosno za uspešno proširenje broja kupaca.

Prednosti osiguranja izvoza:

- Preventiva, u smislu analize kupaca, pokriva kupaca sa svih kontinenata;
- Poboljšanje konkurentnosti na osnovu prodaje na odloženo, nižih troškova u poređenju sa drugim sredstvima obezbeđenja;
- Sigurnost kroz prenos rizika neplaćanja na osiguravača, isplata štete, regres.

Rizici pokriveni osiguranjem:

- Komercijalni rizici;
- Nekomercijalni rizici.

Osiguranje kratkoročnih potraživanja u inostranstvu, OD KOMERCIJALNIH RIZIKA:

Predmet osiguranja su kratkoročna novčana potraživanja osiguranika na osnovu isporučene robe ili izvršenih usluga kupcima, koja su nastala i prijavljena u periodu važenja ugovora o osiguranju i za koja je osiguranik ispostavio fakture kupcima sa odloženim rokom plaćanja do 180 dana.

Komercijalni rizici pokriveni ovim proizvodom osiguranja su:

- Rizik insolventnosti kupca,
- Rizik produženog neplaćanja duga.

Osiguranje kratkoročnih potraživanja u inostranstvu, OD NEKOMERCIJALNIH RIZIKA:

AOFI isplaćuje odštetu u slučaju ostvarenja navedenih nekomercijalnih rizika:

- Neplaćanje duga u roku od šest meseci od ugovorenog roka dospelosti ako je dužnik država, državna organizacija ili lice za koje garantuje država, odnosno državna organizacija;
- Politički događaji u zemlji dužnika ili ratno stanje u državi čiji je državljanin dužnik sa drugom državom;
- Opšti moratorijum plaćanja, nemogućnosti konverzije valute zemlje dužnika u konvertibilne valute ili zabrane transfera, do isteka tih zabrana;
- Zabrana uvoza robe ili usluga od države ili državne organizacije kao kupca ili korisnika usluga;
- Jednostrani raskid ugovora od države ili državne organizacije kao kupca ili korisnika usluga, osim kada je do jednostranog raskida došlo usled povrede carinskih ili zdravstvenih propisa države uvoznika, odnosno države korisnika usluga;
- Zaplena, oštećenje, zabrana raspolaganja ili uništenje robe, učinjenih od strane države ili njenih institucija, od časa prelaska robe preko državne granice do prispeća inostranom kupcu.

Procedura osiguranja:

1. Izvoznik upućuje zahtev za osiguranje izvoznih potraživanja i dostavlja neophodnu dokumentaciju;
2. Stručna služba AOFI dostavlja izvozniku indikativnu ponudu;
3. Ukoliko se izvoznik složi sa indikativnom ponudom, stručna služba AOFI naručuje bonitete za sve kupce kojima klijent daje odložene rokove plaćanja;
4. Stručna služba AOFI, analizira bonitete kupaca i određuje visine kreditnih limita;
5. Izvozniku se dostavlja konačna ponuda nakon koje, ukoliko je izvoznik prihvati, sledi potpisivanje polise osiguranja.

AOFI pruža usluge osiguranja izvoznim preduzećima, **po sledećim uslovima:**

- Premijska stopa od 0,36% do 2,35% na iznos fakture;
- Visina premijske stope zavisi od rizika zemlje kupca, ugovorenog načina i roka plaćanja roba i usluga, boniteta kupca, privredne grane i obima izvoza;
- Polisa osiguranja je sveobuhvatnog karaktera i svi kupci kojima osiguranik daje odložene rokove plaćanja moraju biti obuhvaćeni polisom osiguranja.

FAKTORING

Faktoring je finansijski instrument kojim faktor (AOFI) finansira izvozna preduzeća na osnovu budućih (nedospelih) potraživanja proisteklih iz prodaje roba ili usluga na inostranom i domaćem tržištu.

Prednosti faktoringa:

- Poboljšanje *likvidnosti* kroz postizanje brže naplate potraživanja, kao i na osnovu avansnih uplata putem kojih se obezbeđuju neophodna sredstva za plaćanje sopstvenih obaveza i finansiranje proizvodnje;
- Poboljšanje *kreditne sposobnosti* čime se poboljšava bonitetna slika klijenta jer se ne opterećuje bilans stanja u kratkoročnim obavezama i ne umanjuje se kreditni potencijal kod poslovnih banaka;
- Poboljšanje *konkurentne pozicije*, kako kod kupaca tako i kod dobavljača, što omogućava klijentu da ponudi duže rokove plaćanja i prodaju robe na otvoreno;
- Sigurnost.

Vrste faktoring poslova:

- Međunarodni – izvozni faktoring
- Domaći – unutrašnji faktoring

Poslovi koje faktor (AOFI) obavlja za ustupioca su:

- Obezbeđenje likvidnih sredstava, putem avansnih isplata, koja se realizuju po dostavi kompletne dokumentacije u ugovoru definisanom procentu;
- Vođenje evidencije o ustupljenim potraživanjima i obaveštavanje ustupioca o svim nastalim promenama;
- Preuzimanje rizika naplate (uz saradnju sa Sektorom osiguranja), što izvozniku omogućava izvesnost u naplati.

Korisnici faktoringa:

- Izvozno orijentisana preduzeća koja ostvaruju godišnji promet od EUR 300.000,00, bez obzira na veličinu preduzeća, a imaju dobre višegodišnje programe i kvalitetne kupce ali nemaju dovoljno obrtnog kapitala da finansiraju duže rokove naplate;
- Mala i srednja preduzeća koja posluju sa velikim međunarodnim sistemima, a nemaju dovoljno ljudskih resursa, kao ni finansijsku snagu da se dodatno zadužuju na finansijskom tržištu;
- Preduzeća koja vode računa o sopstvenoj likvidnosti, povećavajući brzinu i kvalitet naplate, kao i obrtni kapital za dalja ulaganja, uz istovremeno smanjenje troškova naplate i mogućih gubitaka;
- Preduzeća koja nude robu na odloženo plaćanje ili koja započinju posao sa novim kupcima.

Procedura faktoringa:

1. Izvoznik je dužan da popuni neophodnu dokumentaciju (upitnik sa osnovnim podacima o ustupiocu i zahtev za faktoring za konkretne kupce – zahtev za međunarodni, domaći ili faktoring sa osiguranjem);
2. Zatim AOFI pristupa analizi boniteta navedenih kupaca iz zahteva ustupioaca nakon čega dostavlja indikativnu ponudu uz spisak prihvatljivih kupaca, kao i naknadu za naručene izveštaje boniteta kupaca, prema tarifi AOFI;
3. Po prihvatanju indikativne ponude priprema se predlog za Izvršni odbor AOFI. Nakon pozitivne odluke Izvršnog odbora pristupa se potpisivanju ugovora o faktoringu;
4. Izvoznik, po izvršenoj isporuci robe kupcu, predaje neophodnu dokumentaciju o konkretnoj isporuci (JCI, CMR, faktura, otpremnica, potpisana ustupna izjava). Ustupna izjava je trojno potpisani dokument u kome izvoznik obaveštava kupca da je prodao predmetno potraživanje, a kupac daje saglasnost da će sredstva uplatiti na račun AOFI, dok se AOFI saglašava da će sredstva primiti;
5. AOFI, nakon provere kompletno dostavljene dokumentacije, isplaćuje avans u visini do maksimalno 90% nominalne vrednosti ustupljenog potraživanja, umanjeno za troškove provizije faktoringa koja se obračunava na ukupnu vrednost ustupljenog potraživanja, kao i kamate u slučaju avansnog plaćanja, a za period trajanja finansiranja faktoringa;
6. Ostatak iznosa do 100% AOFI isplaćuje izvozniku po konačnoj uplati kupca AOFI. Ukoliko je ugovorom precizirano, ostatak ovog iznosa AOFI može koristiti za namirenje dospelih obaveza izvoznika.

Cena faktoringa zavisi pre svega od:

- Planiranog obima prometa / izvoza koji će biti ustupljen faktoru na naplatu;
- Roka plaćanja;
- Rizika, koji zavisi od toga da li AOFI preuzima na sebe rizik naplate;
- Boniteta izvoznika i kupca;
- Rizika zemlje u koju se izvozi;

KRATKOROČNO KREDITIRANJE

Kratkoročno kreditiranje podrazumeva obezbeđivanje finansijskih sredstava radi finansiranja obrtnih sredstava izvoznika.

Prednosti kratkoročnog kreditiranja:

- Pобољшanje *likvidnosti*;
- *Jednostavnija procedura* obezbeđivanja kredita u poređenju sa dugoročnim kreditima;
- *Prilagođenost usluge* kreditiranja potrebama izvoznika.

PROGRAMI FINANSIRANJA IZVOZNIKA:

1. Direktno kreditiranje;
2. Sufinansiranje sa poslovnom bankom izvoznika;
3. Refinansiranje kredita preko poslovne banke izvoznika.

1. Direktno kratkoročno finansiranje izvoznika

AOFI obezbeđuje kratkoročne kredite izvoznim preduzećima po uslovima koji se mogu preuzeti na dnu stranice.

2. Sufinansiranje sa poslovnom bankom klijenta

Pored direktnog kreditiranja, AOFI obezbeđuje i sufinansiranje u saradnji sa poslovnom bankom izvoznika. AOFI plasira deo sredstava izvozniku po važećim uslovima, dok drugi deo traženog kredita finansira poslovna banka po uslovima koji su ugovoreni sa AOFI (kamatna stopa i svi troškovi do maksimalno 10% godišnje).

3. Refinansiranje preko poslovne banke klijenta

AOFI plasira sredstva poslovnim bankama po važećoj kamatnoj stopi za konkretne izvoznike, tako da poslovne banke iz tih sredstava naplaćuju kamatnu stopu na plasmane izvoznicima u iznosu do maksimalno 10% na godišnjem nivou. Banke zatim mogu da, kroz vezane aranžmane po ovom osnovu (refinansiranje sa sufinansiranjem), plasiraju izvoznicima i deo sredstava iz sopstvenog potencijala gde su kamatna stopa i svi troškovi ograničeni na nivo do maksimalno 10% godišnje.

Potrebna dokumentacija:

1. Zahtev za odobravanje plasmana na memorandumu firme, overen i potpisan
2. Popunjen *Upitnik za izradu kreditnog dosijea AOFI*
3. Kopija ugovora o izvoznom poslu koji je predmet finansiranja/izdavanja garancija
4. Popunjena *Saglasnost klijenta – Kreditni biro* za povlačenje izveštaja
5. Zaključni list na poslednji dan prethodnog meseca
6. Zaključni list na 31. 12. 2013. godine
7. Zvanični finansijski izveštaj za poslednje tri godine
8. Revizorski izveštaj za poslednje tri godine (za lica kod kojih postoji zakonska obaveza)
9. Analitičke kartice kupaca i dobavljača
10. Statusna dokumentacija (Izvod iz APR-a, OP obrazac, PIB, Odluka o osnivanju, važeći statut sa svim izmenama)
11. Potvrda Poreske uprave o izmirenim poreskim obavezama
12. Spisak sredstava obezbeđenja

IZDAVANJE GARANCIJA

Podrška kroz garancije podrazumeva izdavanje svih tipova garancija u kojima kupac traži neku vrstu osiguranja koja će pokrivati izvoznikovo izvršenje posla.

Prednosti garancija:

- Posedovanjem garancije klijent stiče uslov za učešće na tenderima;
- Zahvaljujući avansnim garancijama izvođač radova brže dolazi do sredstava;
- Omogućava se dobijanje posla usled garantovanja da će izvoznik – izvođač radova posao izvršiti valjano, u skladu sa zahtevima kupca ili investitora;

Ugovorna garancija može da se odnosi na:

1. Učešće na tenderu;
2. Povraćaj avansnog plaćanja;
3. Dobro izvršenje posla;
4. Održavanje u garantnom periodu;
5. Zahtev za odobravanje plasmana na memorandumu firme, overen i potpisan
6. Popunjen *Upitnik za izradu kreditnog dosijea AOFI*
7. Kopija ugovora o izvoznom poslu koji je predmet finansiranja/izdavanja garancija

Potrebna dokumentacija:

1. Zahtev za odobravanje plasmana na memorandumu firme, overen i potpisan
2. Popunjen *Upitnik za izradu kreditnog dosijea AOFI*
3. Kopija ugovora o izvoznom poslu koji je predmet finansiranja/izdavanja garancija
4. Popunjena *Saglasnost klijenta – Kreditni biro* za povlačenje izveštaja
5. Zaključni list na poslednji dan prethodnog meseca
6. Zaključni list na 31. 12. 2013. godine
7. Zvanični finansijski izveštaj za poslednje tri godine
8. Revizorski izveštaj za poslednje tri godine (za lica kod kojih postoji zakonska obaveza)
9. Analitičke kartice kupaca i dobavljača
10. Statusna dokumentacija (Izvod iz APR-a, OP obrazac, PIB, Odluka o osnivanju, važeći statut sa svim izmenama)
11. Potvrda Poreske uprave o izmirenim poreskim obavezama
12. Spisak sredstava obezbeđenja

AOFI izdaje garancije na zahtev i po nalogu domaćih pravnih lica i preduzetnika po uslovima koji se mogu preuzeti na dnu stranice.

Više informacija, kao i kompletnu dokumentaciju usluga koje sprovodi AOFI - Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije a.d. Užice možete videti na oficijelnom sajtu Agencije <http://www.aofi.rs>

Kontakti AOFI

Sedište: Užice, 031 511 940; email: office@aofi.rs

Filijala: Beograd, 011 2205 750, email: office@aofi.rs

